

УДК 811.581.11

DOI: <https://doi.org/10.32589/2311-0821.2.2023.297663>

О. Ю. Далте

Київський національний лінгвістичний університет, Україна

e-mail: olha.dalte@knl.u.edu.ua

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5280-4279>

КЛАСИФІКАЦІЯ ЗАСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ СЕМАНТИКИ КАУЗАЛЬНОСТІ В СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Abstract

The article presents a model for applying methods of corpus linguistics to the categorization of causatives that convey semantics of causality in contemporary Chinese. The author employs the core functions of the corpus manager *Sketch Engine*, including thesaurus, concordance and word list in order to select contextual synonyms, search to find illustrative material and generate lexical units with preset parameters accordingly. Specifically, online corpus of Chinese Web 2017 (zhTenTen17) Simplified, which contains approximately 16.6 billion tokens, was used to conduct the study.

Notably, in modern Chinese, the category of causality is primarily realized through causative constructions, which/*whose* type is determined by the causative predicate. The present paper studies both lexical and grammatical causatives. The results illustrate that lexical causatives include mono- and multi-component types, while grammatical causatives are divided into those formed by two full verbs; those formed by a full verb and a resultative component; and those formed by a combination of light and non-causative verbs. Besides, grammatical causative constructions are divided into two main subtypes: morphological and analytical. The morphological one conveys semantics of causality either through causative affixes or phonological changes, while the analytical one being the most prevalent in modern Chinese are further classified into three models, namely: those formed with causative markers; those formed with the causative preposition 把; and those formed with the word 得. Future research may focus on the pragmatics of the choice in different types of causative constructions, with a regard to the conceptual and linguistic worldview of the Chinese people.

Keywords: causality, causative construction, corpus linguistics, *Sketch Engine*, Chinese Web 2017 (zhTenTen17) Simplified Corpus, modern Chinese.

Анотація

У статті продемонстровано модель використання сучасних методів корпусної лінгвістики для класифікації засобів реалізації логіко-філософської категорії каузальності в межах функційно-семантичної категорії каузативності в сучасній китайській мові. У роботі використано основні функції корпусного менеджера *Sketch Engine*, зокрема тезаурус, конкорданс та генерацію списку слів, що були відповідно застосовані для добору контекстуальних синонімів, пошуку ілюстративного матеріалу та відбору лексичних одиниць за заданими параметрами з онлайн-корпусу текстів Chinese Web 2017 (zhTenTen17) Simplified, що нараховує близько 16.6 млрд. токенів.

У сучасній китайській мові семантика каузальності найчастіше реалізується в мовленні в рамках каузативної конструкції, тип якої визначається каузативним предикатом. У роботі проаналізовано як лексичні, так і граматичні каузативи. Перші розділено на одно- та багатоконпонентні, з подальшим поділом останніх на ті, що утворені двома повнозначними дієсловами; ті, що утворені повнозначним дієсловом і результативним компонентом; ті, що утворені за допомогою легкого та некаузативного дієслів. Граматичні каузативні конструкції поділяються на два основних підтипи – морфологічні та аналітичні. Перші виражають семантику каузальності за допомогою каузативних афіксів або фонологічних змін. Найпоширенішими та найбільш дослідженими в сучасній китайській мові є аналітичні каузативні конструкції, які бувають трьох основних типів: утворені за допомогою каузативних маркерів; утворені за допомогою каузативного прийменника 把; утворені за допомогою слова 得. У подальших дослідженнях буде проаналізовано прагматику використання різних типів каузативних конструкцій з урахуванням концептуальної та мовної картин світу китайців.

Ключові слова: каузальність, каузативна конструкція, корпусна лінгвістика, *Sketch Engine*, корпус Chinese Web 2017 (zhTenTen17) Simplified, сучасна китайська мова.

Вступ. Сприйняття причинно-наслідкових відношень між подіями та явищами буття суттєво відрізняється в представників різних епох і лінгвокультур. У мові семантика причиновості, або каузальності, виражається в рамках функційно-семантичної категорії каузативності. Вивчення засобів її вияву в мовленні допомагає простежити причинно-наслідкові зв'язки, які є ключовими для розуміння концептуальної картини світу конкретної мови, зокрема китайської. Слід зазначити, що каузальність – об'єкт вивчення не лише лінгвістики, а й логіки, філософії, журналістики тощо, тобто таких наук, що досліджують мовленнєву діяльність людини з різних аспектів та з різною метою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На різних етапах розвитку суспільства сприйняття каузальних відношень змінювалося й еволюціонувало під впливом низки історичних і наукових факторів та ціннісних орієнтирів, зокрема релігійних, культурних й особистісних. У західній цивілізації перші спроби аргументовано проаналізувати взаємозв'язок явищ і подій реального світу можна знайти в працях давньогрецьких філософів Геракліта, Левкіппа, Демокрита, Аристотеля, Епікура, Платона, Сократа, Емпедокла та ін., які шукали пояснення “першопричини” буття (Evangelidis, 2020; Czeżowski, 2022; Далте, 2023). У Середньовіччі основою всього розглядали Бога, тому терези бінарної опозиції “причина-наслідок” перехилилися в бік другого, зважаючи на необхідність пошуку телеологічного пояснення вчинків людини (Шаталович, 2019). Однак уже в епоху Ренесансу відбувається відродження інтересу до ідеалів античності, що знов привернуло увагу до аналізу причин і підстав, зокрема в роботах математика Г. Лейбніца, історика Ф. Бекона та астронома Г. Галілея, які стали поштовхом для дослідження внутрішньої причиновості в межах німецької класичної філософії Г. Гегеля, Д. Г'юма, І. Канта, Ф. Ніцше та Л. Вітгенштайна, що дійшли аж до агностицизму в трактуванні цього поняття та вважали, що “віра у причиновий зв'язок є забобою” (Evangelidis, 2020; Далте, 2023). Слід зазначити, що хоча для західної цивілізації стрімка зміна поглядів та заперечення ідей попередніх епох були нормою, мислителі Сходу, зокрема Китаю, керуючись конфуціанською повагою до здобутків попередніх поколінь, радше прагнули відшукати гармонію в різних трактуваннях причинно-наслідкових відношень, що дозволило одночасно співіснувати ідеям самокаузальності даоської філософії та автокаузальності індійського буддизму (Кіктенко, 2006; Bruya, 2022). Зважаючи на складність еволюції сприйняття причинно-наслідкових відношень у концептуальних картинах світу різних лінгвокультур, зокрема китайській, стає зрозумілим, чому сучасним лінгвістичним студіям важко дати чітке однозначне визначення категорії каузальності та звідки з'явилася розгалужена система мовленнєвих засобів її вираження.

Чимало зарубіжних і вітчизняних науковців зосередили свою увагу на вивченні семантики каузальності (Н. Леміш, І. Вайнорене, І. Кучман, Р. Діксон, Ян Цзянфен, Сяо Хунлін), функцій (Ю. Любимова, Сунь Юйці) і конкретних засобах реалізації (Б. Комрі, М. Шибатані, Т. Сандерс) категорії каузативності в мовленні. Однак новизною цього дослідження є залучення сучасних методів корпусної лінгвістики, зокрема можливостей програмного забезпечення Sketch Engine, для аналізу та систематизації засобів передачі причинно-наслідкових відношень у сучасній китайській мові.

Варто зазначити, що ресурси корпусної лінгвістики відкривають нове поле для мовознавчих досліджень, зокрема з погляду вивчення прагматики використання тих чи тих лексичних одиниць (Huang, 2021; Xiao et al., 2021) та визначення їхніх семантичних характеристик (Effendi, Amalia, & Lalita, 2020; Kapranov, 2022;

Kurysiuk, 2022). Одним із найпопулярніших корпусних менеджерів з 2004 є програма Sketch Engine, розроблена компанією Lexical Computing CZ s.r.o., що на сьогодні підтримує понад 90 мов та надає функції *word sketches* (автоматичний аналіз лексичної одиниці), *thesaurus* (пошук контекстуальних синонімів і побудова синонімічних рядів), *concordance* (дозволяє знаходити контекстуальне використання леми, словоформи чи колокації за допомогою функції KWIC – Key Words in Context), *collocation* (пошук колокатів, що найчастіше використовуються із заданим словом), *word lists* (автоматична генерація списків лексичних одиниць за заданими параметрами), *n-grams* (автоматична генерація списків колокацій за заданими параметрами), *keywords* (автоматичне виокремлення ключових слів із тексту) та *terminology* (автоматичне виокремлення ключових термінів із тексту) (Kilgarriff et al., 2015). У цьому дослідженні використано декілька функцій Sketch Engine для опрацювання корпусу сучасної китайської мови Chinese Web 2017 (zhTenTen17) Simplified, що налічує приблизно 16,6 млрд. токенів, а саме: 1) функція конкордансу для добору ілюстративного матеріалу засобів реалізації каузальності; 2) функція “списку слів” для автоматичної генерації лексичних одиниць за заданими параметрами під час пошуку морфологічних каузативів; 3) функція тезаурусу для визначення синонімічних рядів деяких каузативів, прагматика використання яких буде детальніше вивчена в наступних дослідженнях. Варто зазначити, що однією з переваг пошуку ілюстративного матеріалу саме за допомогою корпусного менеджера Sketch Engine є можливість автоматичного відбору вдалих контекстуальних прикладів за допомогою функції GDEX (Good Dictionary EXamples).

Мета статті – класифікація засобів реалізації логіко-філософської категорії каузальності в рамках функційно-семантичної категорії каузативності в сучасній китайській мові.

Завдання статті: 1) уточнити особливості терміносистеми дослідження логіко-філософської категорії каузальності; 2) класифікувати засоби її реалізації в рамках функційно-семантичної категорії каузативності на матеріалі складних речень сучасної китайської мови, відібраних за допомогою корпусних ресурсів програми Sketch Engine; 3) визначити проблемне поле дослідження системи засобів реалізації причиново-наслідкових відношень у сучасній китайській мові, що закладе фундамент для подальших розвідок.

Методи дослідження полягають у комплексному поєднанні функційно-семантичного та структурного аналізів складних речень сучасної китайської мови, відібраних за допомогою корпусних ресурсів програмного забезпечення Sketch Engine.

Виклад основного матеріалу. Надохнувшись теорією універсальної граматики Н. Чомскі, мовознавець Б. Комрі запропонував розглядати каузативність як одну з ключових функційно-семантичних категорій (Comrie, 1974). Дослідник наголошував, що вибір тих чи тих мовних засобів реалізації семантики каузативності залежить безпосередньо від мовця, однак є обмеженим концептуальною картиною світу конкретної лінгвокультури. Розмірковуючи над семантикою причиновості, М. Шибатані (1976) сформулював ключові умови, що мають бути виконані для кваліфікації відношень як каузативних, а саме: 1) коли мовець каже про подію I, він має на увазі, що відбудеться подія II; 2) реалізація події II напряму залежить від події I і настає безпосередньо після неї, тому подія I розглядається як першопричина; 3) подія II не може відбутися без події I, а тому є її логічним наслідком. Заглиблюючись у вивчення цієї проблематики, він влучно зауважив, що необхідно чітко окреслити терміносистему і розмежувати сприйняття причиново-наслідкових зв'язків у концептуальній картині світу та реалізацію мовленнєвого

вираження здатності однієї події викликати іншу (Shibatani, & Pardeshi, 2002). Дослідивши еволюцію зміни розуміння семантики причиновості у філософських і лінгвістичних студіях (Далте, 2023) та провівши двоетапну корпусну верифікацію однокореневих паронімічних лексичних одиниць (Dalte, 2023), ми дійшли висновку, що для розрізнення понять, запропонованих М. Шибатані, доречно використовувати терміни “каузальність” і “каузативність”, які перебувають у гіперо-гіпонімічних відношеннях.

Перший описує універсальну логіко-філософську категорію, що в мовленні реалізується засобами вужчої функційно-семантичної категорії, яка позначена другим терміном. Отже, дослідження вияву семантики каузальності в мовленні доцільно почати з вивчення засобів вираження причиново-наслідкових відношень на рівні речення.

Каузативна конструкція (від. лат. “causa” – причина; кит. 致使结构) є способом передачі каузальних відношень конкретної каузативної макроситуації, де вплив суб’єкта-каузатора (англ. *the causer*, кит. 使役) викликає відповідну реакцію (англ. *the result*, кит. 致使结果) у каузованого об’єкта (англ. *the causee*, кит. 被役) за допомогою певного каузатива (англ. *the causative*, кит. 致使力). Інакше кажучи, семантика причиновості виражається в мові за допомогою каузативної конструкції, яка має три основні компоненти: 1) “суб’єкт-каузатор”, який зазвичай на рівні речення виконує функцію підмета; 2) “каузований об’єкт”, який виконує функцію додатка; 3) “каузатив”, який може мати різні засоби вираження і виконує предикативну функцію (Shibatani & Pardeshi, 2002, p. 63). Характер останнього власне і визначає тип каузативної конструкції. Залежно від засобів вираження семантики каузальності розрізняють два основних типи каузативів – лексичний та граматичний; останній прийнято розділяти на два підтипи, а саме: морфологічний та аналітичний (Shibatani & Pardeshi, 2002; Дін Сінфен, 2019; Далте, 2022).

Морфологічний каузатив. Каузативна конструкція морфологічного підтипу граматичного типу утворюється шляхом додавання каузативних афіксів до основи, що не має каузативної семантики. Цей тип дуже продуктивний для аглютинативних мов (турецької, фінської, угорської тощо), проте майже відсутній в ізолюючих (в’єтнамській, давньокитайській, бірманській тощо). Однак, поодинокі випадки морфологічних каузативів усе ж можна спостерегти в сучасній китайській мові, зокрема у випадку з додаванням суфікса 化 [huà] до лексичних одиниць без семантики каузальності (Далте, 2022; Yao, 2022), що вказує на процес зміни стану каузованого об’єкта: 深化 [shēnhuà] (укр. *поглиблювати*), 美化 [měihuà] (укр. *прикрашати*), 绿化 [lǜhuà] (укр. *озеленювати*) та ін. За допомогою функції “списку слів” корпусного менеджера Sketch Engine можна згенерувати список каузативів (рис. 1) із цим суфіксом (параметри пошуку: WordList>Advanced>find VERB; ending with 化>exclude 化; frequency min:10) та легко знайти ілюстративний матеріал, користуючись функцією конкордансу з уточненням сортування GDEX (рис. 2).

Отже, корпусний менеджер Sketch Engine відшукав у сучасній китайській мові 4 462 предикати, утворені за допомогою суфікса 化, та автоматично розмістив їх з урахуванням частотності використання в мовленні (рис. 1). Поряд із кожною лексичною одиницею є додаткове меню, що дає можливість одразу перейти до використання вибраного слова в контексті за допомогою функції конкорданс (рис. 2), після чого його можна скопіювати і вставити в текст статті для подальшого мануального функційно-семантичного аналізу (приклад 1). Наступні приклади, використані в цій статті, вибрано за таким самим принципом, однак з метою фокусу на семантиці каузативності, скріншоти проміжних етапів надалі не подані.

WORDLIST type to search

verb (4,462 items | 12,761,544 total frequency)

Verb	Frequency ? ↓	Verb	Frequency ? ↓	Verb	Frequency ? ↓	Verb	Frequency ? ↓
1 强化	1,439,189 ...	14 细化	175,719 ...	27 固化	94,326 ...	40 潜移默化	61,217 ...
2 优化	895,082 ...	15 恶化	170,097 ...	28 多样化	89,800 ...	41 虚拟化	57,537 ...
3 深化	808,920 ...	16 美化	150,294 ...	29 融化	87,135 ...	42 活化	52,882 ...
4 转化	687,137 ...	17 孵化	139,515 ...	30 人性化	86,893 ...	43 亮化	50,050 ...
5 变化	354,977 ...	18 简化	137,206 ...	31 科学化	79,667 ...	44 炼化	42,454 ...
6 消化	346,772 ...	19 硬化	132,636 ...	32 自动化	77,616 ...	45 年轻化	40,205 ...
7 绿化	308,041 ...	20 多元化	129,950 ...	33 国际化	76,566 ...	46 幻化	38,835 ...
8 净化	248,225 ...	21 标准化	123,130 ...	34 商业化	71,350 ...	47 激化	37,974 ...
9 氧化	215,813 ...	22 淡化	110,855 ...	35 系统化	67,877 ...	48 气化	35,098 ...
10 老化	206,569 ...	23 分化	109,063 ...	36 退化	67,350 ...	49 立体化	34,929 ...
11 一体化	195,021 ...	24 差异化	104,289 ...	37 演化	64,289 ...	50 全球化	34,830 ...
12 进化	181,901 ...	25 规范化	100,376 ...	38 软化	63,109 ...		
13 量化	176,312 ...	26 制度化	96,597 ...	39 弱化	61,571 ...		

You are only allowed to access 1,000 items. Get more

Rows per page: 50 1-50 of 1,000

Рис. 1. Генерація списку морфологічних каузативів із суфіксом 化 за допомогою функції “списку слів” корпусного менеджера Sketch Engine.

CONCORDANCE Chinese Web 2017 (zhTenTen17) Simplified

COL [lempos=="强化-v"] • 1,439,189
86.73 per million tokens • 0.0087%

Sort GDEX X

Details sentence

1	qdnhd.gov.cn	<s> (一) 强化 流通 领域 消费 维权。 </s>
2	bioindustry.cn	<s>微生物 所 于 2009年 成立 了 微生物 资源 中心， 进 一 步 强 化 了 创 新 价 值 链 的 源 头。 </s>
3	cangzhou.gov.cn	<s>会议 要求， 要 强 化 措 施， 全 力 抓 好 各 项 隐 患 和 问 题 的 整 改 落 实。 </s>
4	xjyn.gov.cn	<s>抓 好 招 生 引 资， 高 度 重 视 产 业 聚 集， 强 化 全 员 招 商， 促 进 企 业 内 生 扩 张。 </s>
5	xinhuanet.com	<s>通 知 要 求 各 地 强 化 监 测， 及 时 预 警。 </s>
6	zjnu.edu.cn	<s>积 极 主 动 强 化 监 督 执 纪 问 责， 推 动 党 风 廉 政 建 设 和 工 作 作 风 建 设 全 面 落 实。 </s>
7	pinlue.com	<s>如 果 上 述 因 素 得 以 利 用、 上 述 势 头 得 以 强 化， 美 俄 关 系 完 全 可 能 走 向 一 定 缓 和。 </s>
8	hncd.gov.cn	<s> (二) 注 重 强 化 公 共 服 务 宣 传。 </s>
9	czdj.gov.cn	<s>强 化 党 员 管 理， 着 力 增 强 队 伍 活 力。 </s>
10	cqgs.gov.cn	<s>二 是 强 化 监 管， 维 护 市 场 秩 序。 </s>

Rows per page: 10 1-10 of 1,439,189

Рис. 2. Ілюстративний матеріал для морфологічного каузатива 强化 [qiánghuà] (укр. посилювати) за допомогою функції конкорданс корпусного менеджера Sketch Engine.

[1] 微生物所于2009年成立了微生物资源中心，进一步强化了创新价值链的源头。

[Wēishēngwùsuǒ yú 2009 nián chénglìle wēishēngwù zīyuán zhōngxīn, jìn yī bù qiánghuà le chuàngxīn jiàzhiliàn de yuántóu.]

У 2009 році на базі Інституту мікробіології було засновано Центр мікробіологічних ресурсів, що значно **підсилило** базу для інноваційної діяльності.

Коментар: у цьому випадку суб’єкт-каузатор виражений топіковою фразою (微生物所于2009年成立了微生物资源中心) виконав дію (强化) відносно каузованого об’єкта (源头) так, що це покращило його стан. Як бачимо, у цьому прикладі каузатор 强化 має чітко виражену семантику причиновості й утворений за допомогою додавання суфікса 化 до основи 强, що самостійно не має такої семантики (приклад 2).

[2] 责任意识强不强，不是看嘴上讲得怎么样，关键是看能否在自己的工作和生活中体现出来。

[Zérèn yìshì **qiáng** bù **qiáng**, bù shì kàn zuǐshàng jiǎng de zěnmeyàng, guānjiàn shì kàn néngfǒu zài zìjǐ de gōngzuò hé shēnghuó zhōng tǐxiàn chūlái].

Сила почуття відповідальності не визначається словами, а визначається тим, чи може людина її виявити у своїй роботі та власному житті.

Коментар: у цьому випадку прикметник 强 виконує функцію оцінного предиката й не має семантики каузативності.

Варто зазначити, що в китайській мові є поодинокі випадки використання унікального фонологічного підтипу морфологічного каузатива, що передбачає розрізнення каузальної і некаузальної семантики того самого слова залежно від його вимови. Мей Цзулінь (1991) вказує на те, що в класичній китайській мові веньянь така зміна звучання була дуже поширеним способом словотворення і допомагала розрізнити каузативні (із глухим аспіральним ініціалем) та ергативні (із дзвінким ініціалем) предикати. Наприклад, дієслово 敗 із дзвінким ініціалем [bài] мало значення “програти” і було ергативним (такий варіант його читання та значення трапляється і в сучасній китайській мові), але з глухим аспіральним ініціалем [pài] означало “призвести до чиєїсь поразки”, “змусити когось програти” (у сучасній китайській мові воно не вживається).

Теоретично предикати у веньяні могли зазнавати подібних фонологічних змін на рівні ініціалей (кит. 声母), у фіналах (кит. 韵母), у тонах (кит. 声调) або навіть поєднувати декілька із цих варіантів без зміни ієрогліфічного запису (Choonharuangdej, 2008). Найчастіше фонологічні зміни стосувалися саме тону, при чому каузативна форма здебільшого мала низхідний четвертий тон (кит. 去声). Наприклад, дієслово 食 [shí] висхідним другим тоном мало значення “їсти”, “вживати в їжу”, а [sì] низхідним четвертим тоном і зміною ініціалі – “годувати”, “давати їжу” (приклад 3), а іноді і “приносити ритуальну жертву (покійному предкові)”, “годувати духів”. Відшукати такі приклади без використання корпусних ресурсів надзвичайно складно, тому що їхня частота дуже низька. Для прикладу, колокація 食士 [sì shì] (укр. *нагодувати воїнів*) у корпусі Chinese Web 2017 (zhTenTen17) Simplified з 16,6 млрд. токенів використовується лише 16 разів, що фактично є частотністю в 0,000000001.

[3] 杀一牛，取一豆肉，余以食士。[Shā yī niú, qǔ yī dòu ròu, yú yǐ sì shì].

Забий одну корову, візьми собі шмат м’яса, а рештою **нагодуй** воїнів.

Коментар: у цьому випадку уявний суб’єкт-каузатор виконав дію (食[sì]) щодо каузованого об’єкта (士) так, що це призвело до зміни його стану.

Слід також зазначити, що хоча С. Чунхаруангдей (2008) і допускає можливість подібних фонологічних змін у фіналах без зміни написання самого ієрогліфа, він не зміг знайти цьому підтвердження, що також відкриває потенційне поле для майбутніх досліджень.

Лексичний каузатив. Лексичні засоби реалізації семантики причиновості утворюються за допомогою перехідних дієслів. У таких конструкціях суб’єкт-каузатор виконує дію за допомогою перехідного каузативного дієслова стосовно каузованого об’єкта, що приводить до результату, де останній переходить у новий стан. Складність лексичних каузативів сучасної китайської мови полягає в тому, що семантичний компонент міститься в кожному ієрогліфі, що утворює лексичну одиницю, тому доречним буде окремо розглянути каузативні дієслова, що складаються з одного ієрогліфа й декількох.

Лексичні каузативні предикати, що складаються з одного ієрогліфа, подібні до тих, що використовуються в європейських і слов’янських мовах. До них можна

а) двоскладові каузативи, утворені двома незалежними дієсловами з різними семантичними значеннями, одне з яких описує дію (the cause) суб'єкта-каузатора, а інше вказує на зміну стану (the change of state) каузованого об'єкта.

[6] 喷雾剂能杀死这些蚊子。 [Pēnwùjì néng shā sǐ zhèxiē wénzi].

Репелент може **знищити** всіх цих комарів (Дослівно: *репелент може вбити намертво всіх цих комарів*).

Коментар: суб'єкт-каузатор (喷雾剂) виконав дію (杀) щодо каузованого об'єкта (蚊子) так, що останній перейшов у новий стан (死).

[7] 他气哭了我。 [Tā qì kū le wǒ].

Він розізлив мене до сліз. (Дослівно: *він розізлив – плакала я*).

Коментар: у цьому реченні суб'єкт-каузатор (他) виконав дію (气) стосовно каузованого об'єкта (我) так, що це привело до результату, де останній почав виконувати нову дію (哭). У цьому прикладі наведено зміну не фізичного, а психологічного стану об'єкта в результаті каузації;

б) каузативи, утворені поєднанням дієслова та результативного компонента (结果补语), де перша морфема вказує на дію, яку виконує суб'єкт-каузатор, а друга уточнює зміну стану каузованого об'єкта в результаті такого впливу.

[8] 老师擦掉了黑板上所有的字。 [Lǎoshī cā diào le hēibǎnshàng suǒyǒu de zì].

Учитель **стер** із дошки всі ієрогліфи (Дослівно: *учитель стер до зникнення на дошці всі ієрогліфи*).

Коментар: у цьому реченні суб'єкт-каузатор (老师) виконав дію (擦) стосовно каузованого об'єкта (字) так, що це привело до результату, де останній перейшов у новий стан, точніше, “повністю зник” (掉).

[9] 我们要记住这个教训! [Wǒmen yào jìzhù zhège jiàoxùn!].

Ми повинні винести з цього урок! (Дослівно: *ми маємо нам'ятати міцно цей урок*).

Коментар: суб'єкт-каузатор (我们) виконав дію (记) щодо каузованого об'єкта (教训) так, що останній перейшов у стійкий стан (住);

в) каузативи, утворені поєднанням легкого дієслова (англ. light verb, кит. 轻动词) та некаузативного дієслова. Легкі дієслова не називають якусь конкретну дію, семантика якої зрозуміла поза контекстом, але мають чітко виражене каузативне значення і передають його некаузативному дієслову, що стоїть після нього (Basciano, 2013, p. 67). У сучасній китайській мові до них належать: 弄 [nòng], 搞 [gǎo], 加 [jiā] тощо.

[10] 红酒弄脏了桌布。 [Hóngjiǔ nòngzàng le zhuōbù].

Червоне вино **забруднило** скатертину. (Дослівно: *червоне вино зробило брудним скатертину*).

Коментар: у цьому реченні суб'єкт-каузатор (红酒) виконав певну абстрактну дію (弄) стосовно каузованого об'єкта (桌布) так, що це призвело до нового стану останнього (脏).

[11] 这件事儿加深了他们两人之间的误会。 [Zhè jiàn shì'er jiāshēn le tāmen liǎng rén zhījiān de wùhuì].

Цей випадок **поглибив** непорозуміння між ними. (Дослівно: *цей випадок додав поглиблення їх двох людей непорозуміння*).

Коментар: у цьому реченні суб'єкт-каузатор (事儿) виконав певну абстрактну дію (加) щодо до каузованого об'єкта (误会) так, що це привело до поглиблення результату взаємодії суб'єкта та об'єкта (深).

Аналітичний каузатив. Морфологічні каузативи, так само як і лексичні, не змінюють синтаксичну структуру речення, щоб передати семантику причиновості, аналітичні каузативні конструкції використовують три усталені моделі (кит. 致使句式)

Модель I: Causer + Causative Marker (CM) + Causee + Predicate.

Перша модель передбачає використання каузативних маркерів (кит. 致使词), що не є повнозначними дієсловами, задля концентрації уваги на каузованому об'єкті, над яким каузативний суб'єкт виконує дію, що відображена в присудку. До таких маркерів у сучасній китайській мові належать: 让, 令, 使, 请, 劝, 要, 叫, та 给.

[12] 高速发展的科技使人们的生活越来越便利。 [Gāosù fāzhǎnde kējì shǐ rénmen de shēnghuó yuè lái yuè biànlì].

Швидкий розвиток науки та технологій **робить** життя людей **дедалі зручнішим**. (Дослівно: *наука та технології впливають на життя людей так, що воно все більше і більше зручне*).

Коментар: у цьому реченні каузативний маркер (使) вказує на те, що суб'єкт-каузатор (科技) змінює стан каузованого об'єкта (生活) так, як відображено в присудку (便利).

[13] 他们竭力劝我不要这样做。 [Tāmen jiélì quàn wǒ bù yào zhèyàng zuò].

Вони з усіх сил намагались **умовити** мене **так не робити**. (Дослівно: *вони з усіх сил впливали на мене не треба так робити*).

Коментар: каузативний маркер (劝) вказує на те, що суб'єкт-каузатор (他们) змінює стан каузованого об'єкта (我) так, як відображено в присудку (不要这样做).

Функційно-семантичними особливостями використання різних каузативних маркерів займалися чимало дослідників, зокрема Ян Цзянфен (2022) та Ю. Любимова (2017). Перспективним є вивчення прагматики використання каузативів з урахуванням концептуальної картини світу.

Модель II: Causer + 把 + Causee + Predicate.

Сучасні мовознавці не мають єдиної думки стосовно класифікації частки 把 у китайській мові. Деякі науковці тлумачать її як каузативний прийменник (Любимова, 2017; Дін Сінфен, 2019), інші – як легке дієслово (Basciano, 2013). Ми кваліфікуємо 把 як каузативний прийменник, тому що він стоїть перед членом речення, що має номінативну функцію (каузованим об'єктом). У такому контексті після каузованого об'єкта обов'язково має стояти предикат, що буде пояснювати особливості зміни стану цього об'єкта під впливом суб'єкта-каузатора.

[14] 她不经意把杯子打碎了。 [Tā bùjīngyì bǎ bēizi dǎsuile].

Вона випадково **розбила** чашку. (Дослівно: *вона ненавмисно взяла чашку розбила на шматочки*).

Коментар: у цьому реченні каузативний прийменник (把) вказує на те, що суб'єкт-каузатор (她) змінює стан каузованого об'єкта (杯子) так, як відображено в присудку (打碎了). Крім того, слід звернути увагу, що присудок (打碎) побудований за допомогою лексичного каузатива.

Модель III: Causer + Predicate 1 + 得 + Causee + Predicate 2.

Каузативні конструкції, утворені за допомогою слова 得, підкреслюють результат, який досягає суб'єкт-каузатор. Семантика першої дії спричиняє появу другої дії. Фактично таку конструкцію можна розділити на два окремі речення (мікроситуації), які, об'єднуючись в одне ціле (макроситуацію), передають семантику причинності.

[15] 大风吹得人都站不稳了。 [Dàfēng chuī de rén dōu zhàn bù wěn le.].

Вітер дме **так сильно**, **що** важко встояти на місці. (Дослівно: *сильний вітер дме призводить до того, що люди всі стоять не стабільно*).

Коментар: у цьому реченні суб'єкт-каузатор (大风) виконує першу дію (吹) такою мірою, що за допомогою каузативної частки (得) приводить до результату, де каузований об'єкт (人都) виконує другу дію (站不稳了). Це речення можна було

б поділити на дві мікроситуації (“大风吹” та “人都站不稳了”), які крізь призму макроситуації передають семантику каузальності.

Каузативні конструкції аналітичного підтипу дуже популярні в сучасній китайській мові й одні з найбільш вивчених. Однак відмінності між прагматичним використанням різних моделей, а також семантичні відмінності між каузативними маркерами відкривають широке поле для подальших досліджень.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Підбиваючи підсумок, варто ще раз наголосити, що логіко-філософська категорія каузальності реалізується в мовленні засобами функційно-семантичної категорії каузативності. Дотримання чіткої терміносистеми допоможе уникнути неоднозначності в трактуванні паронімічних понять. У сучасній китайській мові семантика причиновості реалізується як за допомогою лексичних (одно- чи багатоскладових каузативних предикатів), так і за допомогою граматичних (морфологічних і аналітичних) засобів. Багатоскладові каузативні предикати сучасної китайської мови поділяються на: 1) ті, що утворені двома незалежними дієсловами з різними семантичними значеннями (наприклад, 刮断, 杀死, 气哭); 2) ті, що утворені поєднанням дієслова та результативного компонента (наприклад, 擦掉, 记住, 洗干净); 3) ті, що утворені поєднанням легкого і некаузативного дієслів (наприклад, 打碎, 弄脏, 加深). Морфологічний підтип граматичного каузатива передбачає передачу семантики каузальності за допомогою зміни вимови слова (наприклад, зміна вимови 食) або за допомогою афіксації (наприклад, 化). Аналітичний підтип граматичного каузатива передбачає зміну структури речення за допомогою усталених моделей трьох основних підтипів: 1) за допомогою каузативних маркерів (наприклад, 使, 让, 叫, 给 та 由); 2) за допомогою каузативного прийменника 把; 3) за допомогою частки 得, що поєднує дві мікроситуації в одну каузативну макроситуацію. Хоча в цій роботі структуровано наявні засоби передачі семантики каузальності в сучасній китайській мові, необхідно проводити подальші дослідження з метою виявлення та аналізу тих засобів, що перебувають на межі різних типів, як-от: лексично-морфологічні каузативи (кит. 打碎, 弄脏, 加快), аналітично-лексичні (кит. 把.....打碎, 把.....弄脏, 把.....加快). Крім того, у майбутніх дослідженнях необхідно встановити частоту та прагматику використання різних засобів вираження категорії каузативності в неоднакових дискурсах сучасної китайської мови. Використання корпусних менеджерів, зокрема Sketch Engine, основні функції якого описані в цій статті, значно полегшить цю роботу.

ЛІТЕРАТУРА

- Далте, О. Ю. (2022). Актуальний стан дослідження каузативів у сучасній китайській мові. У А. О. Решетник (Ред.) *Ad orbem per linguas. До світу через мови*. (с. 65–67). Видавничий центр Київського національного лінгвістичного університету.
- Далте, О. Ю. (2023). Комплексний підхід до вивчення семантики каузальності крізь призму філософських та лінгвістичних студій. *Закарпатські філологічні студії*, 27(1), 141–146.
<https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.27.1.24>
- Кіктенко, В. О. (2006). Даоська причинність і телеологія: Нідэм, Гегель, Уатхед і комбінаторна логіка. *Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Філософія. Політологія*, 79(1), 190-194.
http://history.org.ua/JournALL/orientworld/orientworld_2005_1/orientworld_2005_1.pdf#page=165
- Кучман, І. М. (2012). Лінгвістичний і лінгвальний статус категорії каузативності. *Філологічні трактати*, 4(4), 46-55.
<http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/30082>

- Любимова, Ю. С. (2017). Спонукальні дієслова як домінанта реалізації семантики імперативності в сучасній китайській мові. *Південний архів (філологічні науки)*, 71(1), 100–103.
<https://pa.journal.kspu.edu/index.php/pa/article/view/331>
- Шаталович, І. В. (2019). Трансформація ідеї детермінізму в західноєвропейській філософії. *Вісник ХНПУ імені Г.С. Сковороди: Серія “Філософія”*, 1(41), 160–170.
[http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/VKhnpu_filos_2013_41\(1\)_18.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/VKhnpu_filos_2013_41(1)_18.pdf)
- Basciano, B. (2013). Causative light verbs in Mandarin Chinese (and beyond). *Morphology in Toulouse. Selected Proceedings of Décembrettes*, 7(1), 57–89.
https://www.academia.edu/1206468/Causative_light_verbs_in_Mandarin_Chinese_and_beyond
- Bruya, B. (2022). *Ziran: The philosophy of spontaneous self-causation*. State University of New York Press.
- Choonharuangdej, S. (2008). The usage of causatives in classical Chinese: A review. *Manusya: Journal of Humanities*, 11(1), 1–16.
http://www.manusya.journals.chula.ac.th/files/essay/Suree_p1-16.pdf
- Comrie, B. (1974). Causatives and universal grammar. *Transactions of the philological society*, 73(1), 1–32.
<https://doi.org/10.1111/j.1467-968X.1974.tb01155.x>
- Czeżowski, T. (2022). How did the problem of causality arise? An outline of its development in ancient philosophy. In *The Concept of Causality in the Lvov-Warsaw School* (pp. 139–176). Brill.
https://doi.org/10.1163/9789004522244_005
- Dalte, O. (2023). Hyper-hyponymic relationships between paronymic terms “causal” and “causative”: corpora-based verification. *Proceedings of the International Scientific Conference “Modern Science: Processes of Globalization and Transformation”* (pp. 489–491). Latvia: Baltija Publishing.
<https://doi.org/10.30525/978-9934-26-309-5-36>
- Dixon, R. (2000). *A Typology of causatives: Form, syntax and meaning*. RMW Dixon & AY Aikhenwald.
- Effendi, I. S., Amalia, R., & Lalita, S. A. (2020). Are synonyms always synonymous? A corpus-assisted approach to announce, declare, and state. *ASIAN TEFL Journal of Language Teaching and Applied Linguistics*, 5(1), 1–20.
<https://www.semanticscholar.org/paper/Are-Synonyms-Always-Synonymous-A-Corpus-assisted-to-Effendi-Amalia/e02ec26a1010e2fdf1c66170e93134f2806cd650?p2df>
- Evangelidis, B. (2020). *Reason, causation and compatibility with the phenomena*. Vernon Press.
- Huang, L. (2021). Toward multimodal corpus pragmatics: Rationale, case, and agenda. *Digital Scholarship in the Humanities*, 36(1), 101–114.
<https://doi.org/10.1093/llc/fqz080>
- Kapranov, Y. (2022). Antconc corpus manager and its possibilities for keywords with resilience semantics search. In R. Vasko (ed.) *Language. Culture. Discourse* (pp. 22–32). Kharkiv: PC Technology Center.
<http://doi.org/10.15587/978-617-7319-60-2.2>

- Kilgarriff, A., Marcowitz, F., Smith, S., & Thomas, J. (2015). Corpora and language learning with the Sketch Engine and SKELL. *Revue française de linguistique appliquée*, 20(1), 61–80. <https://www.cairn.info/revue-francaise-de-linguistique-appliquee-2015-1-page-61.htm>
- Kyrysiuk, A. (2022). Lexico-semantic graphs as formalized schemes of reflection of fragment of reality in human consciousness. In R. Vasko (ed.) *Language. Culture. Discourse* (pp. 5-21). Kharkiv: PC Technology Center. <http://doi.org/10.15587/978-617-7319-60-2.1>
- Shibatani, M., & Pardeshi, P. (2002). The causative continuum. *Typological studies in language*, 48(1), 85–126. <https://www.researchgate.net/publication/29688530>
- Sun, Y. (2017). Positive language transfer of causative verbs in Chinese-Portuguese simultaneous interpretations. *Letras de Hoje*, 52(1), 322–330. <https://doi.org/10.15448/1984-7726.2017.3.29364>
- Vainorenien, I. P., & Lemish, N. Ye. (2020). Multidisciplinary aspects of causality as an ontological and epistemological category. *Journal of History Culture and Art Research*, 9(1), 305–314. <https://doi.org/10.7596/taksad.v9i1.2472>
- Xiao, H., Li, F., Sanders, T. J., & Spooren, W. P. (2021). How subjective are Mandarin REASON connectives? A corpus study of spontaneous conversation, microblog and newspaper discourse. *Language and Linguistics*, 22(1), 167–212. <https://doi.org/10.1075/lali.00080.xia>
- Yao, J. (2022). On causatives: A comparison between European Portuguese and Mandarin Chinese. *Journal of Portuguese Linguistics*, 21(1), 1–37. <https://doi.org/10.16995/jpl.5888>
- 丁新峰. (2019). 现代汉语致使语义范畴研究. [D]. 吉林大学. DOI: 10.15936/j.cnki.1008-3758.2019.06.013
- 梅祖麟. (1991). 从汉代的“动杀”“动死”来看动补结构的发展. [J]. 语言学论丛, 16(1), 169-171. <https://www.hanspub.org/reference/Reference.aspx?ReferenceID=25470>
- 杨江锋. (2022). 汉语迂回致使结构的多维度研究. 中国社会科学出版社.

REFERENCES

- Dalte, O. Yu. (2022). Aktualnyi stan doslidzhenya kauzativiv u suchasni kytayskii movi. In A. O. Reshetnik (ed.) *Ad orbem per linguas. Do svitu cherez movy*. (pp. 65–67). Vydavnychiy tsestr Kyivskoho natsionalnoho lingvistichnoho universytetu.
- Dalte, O. Yu. (2023). Kompleksnyi pidkhid do vivchennya semantyky kauzalnosti kriz pryzmu filosofskykh ta linhvistychnykh studii. *Zakarpatski filolohichni studii*, 27(1), 141–146. <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.27.1.24>
- Kiktenko, V. O. (2006). Daoska prychnynist i teleolohiya: Nidem, Hehel, Uathed i kombinatorna lohika. *Visnik Kyivskoho natsionalnoho universytetu im. Tarasa Shevchenka. Filosofiya. Politolohiya*, 79(1), 190–194. http://history.org.ua/JournALL/orientworld/orientworld_2005_1/orientworld_2005_1.pdf#page=165
- Kuchman, I. M. (2012). Linhvistychnyy i linhval'nyy status katehoriyi kauzatyvnosti. *Filolohichni traktaty*, 4(4), 46–55. <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/30082>
- Liubymova, Yu. S. (2017). Sponukalni diyeslova yak dominantna realizacii semantyki imperatyvnosti v suchasni kytayskii movi. *Pivdennyi arkhiv (filolohichni nauky)*, 71(1), 100–103.

- <https://pa.journal.kspu.edu/index.php/pa/article/view/331>
- Shatalovych, I. V. (2019). Transformatsiya idei determinizmu v zakhidnoyevropeyskii filosofii. *Visnik KHNPU imeni H.S. Skovorody: Seriya "Filosofiya"*, 1(41), 160–170.
[http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/VKhnpu_filos_2013_41\(1\)_18.pdf](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/VKhnpu_filos_2013_41(1)_18.pdf)
- Basciano, B. (2013). Causative light verbs in Mandarin Chinese (and beyond). *Morphology in Toulouse. Selected Proceedings of Décembrettes*, 7(1), 57–89.
https://www.academia.edu/1206468/Causative_light_verbs_in_Mandarin_Chinese_and_beyond
- Bruya, B. (2022). *Ziran: The philosophy of spontaneous self-causation*. State University of New York Press, 166.
- Choonharuangdej, S. (2008). The usage of causatives in classical Chinese: A review. *Manusya: Journal of Humanities*, 11(1), 1–16.
http://www.manusya.journals.chula.ac.th/files/essay/Suree_p1-16.pdf
- Comrie, B. (1974). Causatives and universal grammar. *Transactions of the philological society*, 73(1), 1–32.
<https://doi.org/10.1111/j.1467-968X.1974.tb01155.x>
- Czeżowski, T. (2022). How did the problem of causality arise? An outline of its development in ancient philosophy. In *The Concept of Causality in the Lvov-Warsaw School* (pp. 139–176). Brill.
https://doi.org/10.1163/9789004522244_005
- Dalte, O. (2023). Hyper-hyponymic relationships between paronymic terms “causal” and “causative”: corpora-based verification. *Proceedings of the International Scientific Conference “Modern Science: Processes of Globalization and Transformation”* (pp. 489–491). Latvia: Baltija Publishing.
<https://doi.org/10.30525/978-9934-26-309-5-36>
- Dixon, R. (2000). *A Typology of causatives: Form, syntax and meaning*. RMW Dixon & AY Aikhenwald.
- Effendi, I. S., Amalia, R., & Lalita, S. A. (2020). Are synonyms always synonymous? A corpus-assisted approach to announce, declare, and state. *ASIAN TEFL Journal of Language Teaching and Applied Linguistics*, 5(1), 1–20.
<https://www.semanticscholar.org/paper/Are-Synonyms-Always-Synonymous-A-Corpus-assisted-to-Effendi-Amalia/e02ec26a1010e2fd1c66170e93134f2806cd650?p2df>
- Evangelidis, B. (2020). *Reason, causation and compatibility with the phenomena*. Vernon Press, 204.
- Huang, L. (2021). Toward multimodal corpus pragmatics: Rationale, case, and agenda. *Digital Scholarship in the Humanities*, 36(1), 101–114.
<https://doi.org/10.1093/lc/fqz080>
- Kapranov, Y. (2022). Antconc corpus manager and its possibilities for keywords with resilience semantics search. In R. Vasko (ed.) *Language. Culture. Discourse* (pp. 22–32). Kharkiv: PC Technology Center.
<http://doi.org/10.15587/978-617-7319-60-2.2>
- Kilgarriff, A., Marcowitz, F., Smith, S., & Thomas, J. (2015). Corpora and language learning with the Sketch Engine and SKELL. *Revue française de linguistique appliquée*, 20(1), 61–80.
<https://www.cairn.info/revue-francaise-de-linguistique-appliquee-2015-1-page-61.htm>

- Kyrysiuk, A. (2022). Lexico-semantic graphs as formalized schemes of reflection of fragment of reality in human consciousness. In R. Vasko (ed.) *Language. Culture. Discourse* (pp. 5-21). Kharkiv: PC Technology Center.
<http://doi.org/10.15587/978-617-7319-60-2.1>
- Shibatani, M., & Pardeshi, P. (2002). The causative continuum. *Typological studies in language*, 48(1), 85–126.
<https://www.researchgate.net/publication/29688530>
- Sun, Y. (2017). Positive language transfer of causative verbs in Chinese-Portuguese simultaneous interpretations. *Letras de Hoje*, 52(1), 322–330.
<https://doi.org/10.15448/1984-7726.2017.3.29364>
- Vainorenien, I. P., & Lemish, N. Ye. (2020). Multidisciplinary aspects of causality as an ontological and epistemological category. *Journal of History Culture and Art Research*, 9(1), 305-314.
<https://doi.org/10.7596/taksad.v9i1.2472>
- Xiao, H., Li, F., Sanders, T. J., & Spooren, W. P. (2021). How subjective are Mandarin REASON connectives? A corpus study of spontaneous conversation, microblog and newspaper discourse. *Language and Linguistics*, 22(1), 167–212.
<https://doi.org/10.1075/lali.00080.xia>
- Yao, J. (2022). On causatives: A comparison between European Portuguese and Mandarin Chinese. *Journal of Portuguese Linguistics*, 21(1), 1–37.
<https://doi.org/10.16995/jpl.5888>
- Ding, Xinfeng. (2019). *Xiandai Hanyu zhishi yuyi fanchou yanjiu*. [D]. Jilin Daxue. DOI: 10.15936/j.cnki.1008-3758.2019.06.013
- Mei, Zulin. (1991). Cong Han Dai de “dongsha” “dongsi” lai kan dong bu jieyou de fazhan. [J]. *Yuyanxue Lun Cong*, 16(1), 169–171.
<https://www.hanspub.org/reference/Reference.aspx?ReferenceID=25470>
- Yang, Jiangfeng. (2022). *Hanyu yuhui zhishi jieyou de duoweidu yanjiu*. China Social Sciences Press.

Дата надходження до редакції 30.05.2023
Ухвалено до друку 18.12.2023

Відомості про автора

<p>Далте Ольга Юріївна,</p> <p>аспірантка кафедри східної філології, Київський національний лінгвістичний університет</p> <p>e-mail: olha.dalte@knl.u.edu.ua</p>		<p>Сфера наукових інтересів:</p> <p>функційно-семантична граматика, каузальні відношення, корпусна лінгвістика, мовна картина світу Китаю</p>
--	---	--